

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 29 mars 2012*

”Förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 — Skydd av Europeiska unionens finansiella intressen — Artiklarna 3 och 4 — Administrativa åtgärder — Återkrav av förmåner som erhållits på ett otillbörligt sätt — Kompensationsränta och dröjsmålsränta som är förfallen till betalning enligt nationell rätt — Tillämpning av preskriptionsbestämmelserna i förordning nr 2988/95 på indrivning av sådan dröjsmålsränta — Tidpunkt från vilken preskriptionsfristen börjar löpa — Begreppet ’avbrott i verkställighet’ — Begreppet ’preskriptionsavbrott’”

I mål C-564/10,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesverwaltungsgericht (Förbundsrepubliken Tyskland) genom beslut av den 21 oktober 2010, som inkom till domstolen den 2 december 2010, i målet

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung

mot

Pfeifer & Langen KG,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (referent) och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitiesekreterare: handläggaren A. Impellizzeri,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 17 november 2011,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung, genom W. Wolski, B. Messerschmidt och J. Jakubiec, samtliga i egenskap av ombud,
- Pfeifer & Langen KG, genom D. Ehle och C. Hagemann, Rechtsanwälte,
- Europeiska kommissionen, genom G. von Rintelen och P. Rossi, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

och efter att den 26 januari 2012 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 3 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Pfeifer & Langen KG (nedan kallat Pfeifer & Langen) och Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (federal myndighet för jordbruk och livsmedel, nedan kallad Bundesanstalt), angående indrivning av räntefordringar hänförliga till återbetalning av lagringskostnader som erhållits på ett otillbörligt sätt, till nackdel för Europeiska unionens finansiella intressen.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätten

Förordning nr 2988/95

- 3 Enligt skäl 3 i förordning nr 2988/95 ”är [det] ... viktigt att inom alla områden bekämpa handlingar som kan skada gemenskapernas finansiella intressen”.
- 4 I skäl 5 i förordningen anges att ”[d]e oegentligheter och de administrativa åtgärder och sanktioner som har samband med oegentligheterna anges i föreskrifter för olika sektorer i enlighet med denna förordning”.
- 5 Artikel 1 i förordningen har följande lydelse:

”1. För att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen antas härmed allmänna regler om enhetliga kontroller och om administrativa åtgärder och sanktioner rörande oegentligheter i förhållande till gemenskapsrätten.

2. Med oegentligheter avses varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för gemenskapernas räkning.”
- 6 I artikel 3 i förordning nr 2988/95 föreskrivs följande:

”1. Preskriptionstiden för att vidta åtgärder är fyra år från det att den oegentlighet som avses i artikel 1.1 begicks. Kortare preskriptionstider, dock inte under tre år, kan emellertid föreskrivas i de regler som gäller för vissa sektorer.

För kontinuerliga eller upprepade oegentligheter löper preskriptionstiden från den dag då oegentligheten upphörde. För fleråriga program sträcker sig preskriptionstiden åtminstone fram till programmets definitiva avslutning.

Preskriptionstiden avbryts av varje åtgärd som den behöriga myndigheten underrättar den berörda personen om och som har till syfte att utreda eller beivra oegentligheten. Preskriptionstiden börjar åter löpa efter varje åtgärd som innebär avbrott.

...

2. Fristen för verkställighet av det beslut varigenom den administrativa sanktionen utfärdas är tre år. Fristen löper från den dag då beslutet vinner laga kraft.

Preskriptionsavbrott och avbrott i verkställighet regleras i nationell lag.

3. Medlemsstaterna har möjlighet att tillämpa en längre frist än den som anges i punkt 1 ...”

7 I artikel 4.1 och 4.2 anges följande:

”1. Varje oegentlighet medför som en allmän regel att den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt dras in

— genom förpliktelse att betala tillbaka utestående belopp eller de belopp som uppburits på ett otillbörligt sätt,

...

2. Tillämpningen av de åtgärder som anges i punkt 1 skall begränsas till indragning av den förmån som erhållits samt, om så föreskrivs, ränta som kan beräknas på en fast räntesats.”

Förordning (EG) nr 1258/1999

8 Artikel 8 i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 av den 17 maj 1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken (EGT L 160, s. 103), har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall i enlighet med nationella bestämmelser i lagar och andra författningar vidta de åtgärder som är nödvändiga för att

- a) försäkra sig om att transaktioner som finansieras av [Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGF)] verkligen äger rum och att de genomförs korrekt,
- b) förhindra och ingripa mot oegentligheter,
- c) indriva belopp som förlorats till följd av oegentligheter eller försumlighet.

Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits i dessa syften, särskilt i vilket stadium de förvaltningsmässiga och rättsliga förfarandena befinner sig.

2. Om en fullständig indrivning inte kan åstadkommas skall de ekonomiska följderna av oegentligheter eller försumlighet bäras av gemenskapen, med undantag för följderna av sådana oegentligheter eller sådan försumlighet som kan tillskrivas medlemsstaternas myndigheter eller andra organ.

De indrivna beloppen skall betalas till de ackrediterade utbetalningsställena och dessa organ skall dra av de indrivna beloppen från de utgifter som [EUGFJ] finansierar. Räntan på de belopp som drivits in eller som betalats för sent skall betalas in till [EUGFJ].

3. Rådet skall, på förslag av kommissionen, med kvalificerad majoritet fastställa de allmänna tillämpningsföreskrifterna för denna artikel.”

Förordning (EG) nr 1290/2005

- 9 Artikel 32 i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitik (EUT L 209, s. 1) har följande lydelse:

”1. De belopp som drivs in till följd av oegentligheter eller försummelser och den ränta som de ger upphov till skall betalas till de utbetalande organen och av dessa bokföras som intäkter för [Europeiska garantifonden för jordbruket (EGF)] den månad de tas emot.

2. Vid återbetalning till gemenskapsbudgeten får medlemsstaten behålla 20 % av de motsvarande beloppen, som ersättning för kostnader för återkrav, utom i de fall där det rör sig om oegentligheter eller försummelser som kan tillskrivas den berörda medlemsstatens förvaltning eller andra av medlemsstatens organ.

3. När medlemsstaterna enligt artikel 8.1 c iii lämnar in årsräkenskaper skall de överlämna en sammanfattande redovisning av de förfaranden för återkrav som har inletts med anledning av oegentligheter, och de skall även lämna uppgifter om vilka belopp som ännu inte drivits in, fördelade på administrativa och/eller rättsliga förfaranden och på år som motsvarar det första administrativa eller rättsliga konstaterandet av oegentligheten.

Medlemsstaterna skall låta kommissionen ta del av detaljerade uppgifter om de enskilda indrivningsförfarandena och om vilka enskilda belopp som ännu inte har kunnat drivas in.

...”

- 10 Enligt artikel 49 i förordning nr 1290/2005 är artikel 32 tillämplig för de fall som anmäls enligt artikel 3 i rådets förordning (EEG) nr 595/91 av den 4 mars 1991 om oriktigheter och återvinning av belopp som felaktigt har utbetalats i samband med finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitik och om organisationen av ett informationssystem på detta område och om upphävande av förordning (EEG) nr 283/72 (EGT L 67, s. 11; svensk specialutgåva, område 3, volym 11, s. 10), och för vilka fullständig indrivning ännu inte har gjorts den 16 oktober 2006.

Nationell rätt

- 11 Enligt 6 § första stycket punkt 11 och 14 § första stycket första meningen i lagen om genomförande av de gemensamma marknadsorganisationerna (Gesetz zur Durchführung der Gemeinsamen Marktorganisationen), i dess lydelse enligt lag om ändring av bestämmelser i förvaltningsprocesslagen (Gesetz zur Änderung verwaltungsverfahrenrechtlicher Vorschriften) av den 2 maj 1996 (BGBl. 1996 I, s. 656) (nedan kallad lagen om marknadsorganisationerna), ska ränta på 3 procent över Deutsche Bundesbanks diskonto erläggas när särskilda förmåner återbetalas, ? såsom ersättningar som kompensation för lagringskostnader?, om inget annat föreskrivs i Europeiska unionens råds eller Europeiska kommissionens rättsakter.
- 12 Enligt de uppgifter som lämnats av den nationella domstolen, följer det av 197 och 201 §§ i den tyska civilagstiftningen (Bürgerliches Gesetzbuch, nedan kallad BGB), i dess lydelse till och med den 31 december 2001, att preskriptionstiden för krav på utestående ränta är fyra år räknat från den 31 december det år då räntekravet uppkom. Dessa bestämmelser tillämpas analogt med avseende på räntekrav enligt offentlig rätt.

- 13 Efter ikraftträdandet den 1 januari 2002 av lagen för modernisering av obligationsrätten (Schuldrechtsmodernisierungsgesetz) av den 26 november 2001 (BGBl. 2009, I, s. 3138), föreskrivs i 195 § BGB, i dess vid denna tidpunkt gällande lydelse, att den normala preskriptionstiden för en förfallen räntefordran är tre år, medan preskriptionstiden på fyra år fortsätter att gälla för sådana fordringar som uppkommit före den 1 januari 2002.
- 14 I 217 § BGB, i dess lydelse till och med den 31 december 2001, föreskrevs följande: "Sker preskriptionsavbrott, ska tiden före avbrottet inte beaktas. En ny preskriptionstid kan börja löpa först sedan den preskriptionsbrytande händelsen har avslutats."
- 15 I 53 § punkt 1 i förvaltningsprocesslagen (Verwaltungsverfahrensgesetz), i dess lydelse till och med den 31 december 2001, föreskrevs följande: "En förvaltningsrättsakt som antas för att driva in ett krav som härrör från ett offentligt organ har preskriptionsbrytande verkan såvitt avser detta krav. Avbrottet pågår till dess att förvaltningsrättsakten har vunnit laga kraft eller det förvaltningsförfarande som låg till grund för antagandet på annat sätt har avslutats. 212 och 217 §§ [BGB, i dess lydelse till och med den 31 december 2001] ska tillämpas på motsvarande sätt."
- 16 Ovannämnda 53 § punkt 1 har följande lydelse efter den 1 januari 2002: "En förvaltningsrättsakt som antas för att fastställa eller driva in ett krav som härrör från ett offentligt organ avbryter tillfälligt preskriptionstiden såvitt avser detta krav. Det tillfälliga avbrottet löper fram till dess att förvaltningsrättsakten har vunnit laga kraft eller i ytterligare sex månader efter det att den på annat sätt har verkställts."
- 17 I 80 § punkt 1 i förvaltningsprocessförordningen (Verwaltungsgerichtsordnung) föreskrivs att "[b]egäran om omprövning och överklaganden har suspensiv verkan".

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 18 Under sockerregleringsåren 1994/95, 1995/96 och 1996/97 ansökte om och beviljades Pfeifer & Langen ersättning för kostnader för lagring av socker inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaderna, i enlighet med artikel 8.2 i rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 177, s. 4; svensk specialutgåva, område 3, volym 13, s. 110).
- 19 Genom tre beslut av den 30 januari 2003 återkrävde Bundesanstalt de aktuella ersättningarna för lagringskostnaderna, eftersom Pfeifer & Langen hade angett för stora kvantiteter socker i sina ansökningar. I besluten fastställdes dessutom att ränta skulle utgå på de återkrävda beloppen och att den exakta räntan skulle fastställas i senare beslut.
- 20 Pfeifer & Langen begärde omprövning av dessa beslut. I beslut av den 10 oktober 2006 nedsatte Bundesanstalt de belopp som skulle återbetalas, men gjorde i övrigt inte någon ändring.
- 21 Pfeifer & Langen överklagade besluten om omprövning och yrkade att dessa skulle ogiltigförklaras till viss del. Målen om överklagande har ännu inte avgjorts.
- 22 Besluten angående den omprövning som begärts av Pfeifer & Langen har vunnit laga kraft såvitt avser det belopp för vilket ändring inte har begärts, nämligen 469 421,12 euro. Pfeifer & Langen betalade detta belopp den 15 november 2006.
- 23 I beslut av den 13 april 2007 konstaterade Bundesanstalt att ränta skulle utgå på detta belopp och anmodade således Pfeifer & Langen att betala 298 650,93 euro i ränta.

- 24 Pfeifer & Langen begärde omprövning av detta beslut och hävdade bland annat att räntekraven delvis var preskriberade.
- 25 I beslut av den 22 oktober 2007 ändrade Bundesanstalt delvis beslutet såvitt avser räntekraven för åren 1997 och 1998. Bundesanstalt fann att preskriptionstiden på fyra år enligt nationell rätt var tillämplig, vilket innebar att dessa fordringar var preskriberade vid tidpunkten för antagandet av besluten om återkrav av ersättningarna för lagringskostnader, det vill säga den 30 januari 2003. När det däremot gällde räntekraven efter den 31 december 1998, som uppgick till 237 644,17 euro, fann Bundesanstalt att dessa räntekrav, som uppkommit under efterföljande år, inte var preskriberade, bland annat på grund av att nämnda beslut av den 30 januari 2003 hade avbrutit preskriptionstiden. Bundesanstalt vidtog således inte någon ändring med anledning av Pfeifer & Langens begäran om omprövning såvitt avser sistnämnda räntekrav.
- 26 Den 14 november 2007 överklagade Pfeifer & Langen beslutet av den 22 oktober 2007 angående dess begäran om omprövning till Verwaltungsgericht Köln. Bolaget yrkade delvis ogiltigförklaring av detta beslut såvitt avser de räntefordringar som avsåg perioden 1 januari 1999–31 december 2002, vilka fordringar uppgick till 119 984,27 euro. När det gäller de räntefordringar som uppkommit under efterföljande år betalades dessa av bolaget.
- 27 I dom av den 25 november 2009 upphävde Verwaltungsgericht Köln (nedan kallad Verwaltungsgericht) nämnda beslut av den 22 oktober 2007, såvitt avser det belopp som var föremål för överklagande. Verwaltungsgericht fann nämligen, med tillämpning av 14 § i lagen om marknadsorganisationerna, att ränta ska utgå på fordringar som avser återbetalning av särskilda förmåner från och med deras uppkomst. Enligt Verwaltungsgericht uppkom fordran avseende dröjsmålsränta först i samband med delgivningen av besluten av den 30 januari 2003, det vill säga den 31 januari 2003. Detta innebär att det inte förelåg någon skyldighet att betala ränta avseende perioden före detta datum.
- 28 Bundesanstalt överklagade således denna dom till Bundesverwaltungsgericht och yrkade att Pfeifer & Langens överklagande skulle ogillas.
- 29 Bundesverwaltungsgericht delade Verwaltungsgerichts ståndpunkt enligt vilken nationell rätt, i det nationella målet, reglerar skyldigheten att erlägga dröjsmålsränta på belopp som avser förmåner som uppburits felaktigt från unionens budget, det vill säga i förevarande fall 14 § i lagen om marknadsorganisationerna, eftersom en sådan skyldighet inte följer av några unionsbestämmelser som är tillämpliga på sockersektorn.
- 30 Bundesverwaltungsgericht ansåg emellertid att Verwaltungsgericht hade gjort en felaktig tolkning av nämnda 14 §. Enligt Bundesverwaltungsgericht ska nämligen ränta utgå på fordringar avseende återbetalning av förmåner som erhållits på ett otillbörligt sätt, från och med fordringarnas uppkomst. Mot denna bakgrund ansåg Bundesverwaltungsgericht att eftersom besluten av den 30 januari 2003 syftar till att återkalla den felaktiga förmånen med retroaktiv verkan, ska ränta utgå för perioderna före dessa beslut.
- 31 Bundesverwaltungsgericht slog fast att de aktuella räntekraven inte var preskriberade, eftersom preskriptionstiden tillfälligt avbröts genom antagandet av besluten om återkrav av den 30 januari 2003 i enlighet med 53 § punkt 1 i förvaltningsprocesslagen, i den lydelse som gällde från och med den 1 januari 2002. Bundesverwaltungsgericht ansåg emellertid att en eventuell tillämpning av preskriptionsbestämmelserna i artikel 3 i förordning nr 2988/95, inbegripet bestämmelserna angående vid vilken tidpunkt fristen börjar löpa och preskriptionsavbrott, skulle kunna ha betydelse för dess avgörande i det aktuella målet om överklagande.

- 32 De tvivel som Bundesverwaltungsgericht hyser angående tillämpligheten av artikel 3 i förordning nr 2988/95, under de i det nationella målet aktuella omständigheterna, grundar sig bland annat på det förhållandet att Bundesfinanzhof i ett mål angående exportbidrag har fastställt att artikel 3 är tillämplig på preskription avseende räntor hänförliga till återbetalning av förmåner som erhållits på ett otillbörligt sätt, i den mening som avses i artikel 4.2 i denna förordning.
- 33 Bundesverwaltungsgericht anser emellertid inte nödvändigtvis att denna tolkning ska gälla, och eftersom nämnda artikel 4.2 inte hindrar att det enligt nationell rätt föreligger en skyldighet att påföra ränta i sådana fall där unionslagstiftningen inte ännu föreskriver en sådan skyldighet, anser den att det skulle kunna vara logiskt att räntekrav som uppkommer enligt nationell rätt även regleras av nationell rätt när det gäller preskription. Bundesverwaltungsgericht har vidare påpekat att om bestämmelserna i artikel 3 i förordning nr 2988/95 var tillämpliga på sådana räntekrav, skulle det föreligga vissa svårigheter att tillämpa principen att preskriptionstiden börjar löpa från och med "oegentligheten", i den mening som avses i artikel 1 i denna förordning, eftersom räntekrav inte uppkommer vid den tidpunkt då oegentligheten äger rum, utan under den tid som förflyter efter oegentligheten.
- 34 Mot denna bakgrund beslutade Bundesverwaltungsgericht att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:
- "1) Gäller artikel 3 i [förordning nr 2988/95] också för preskription av räntekrav som enligt nationell rätt ska erläggas utöver en förmån som ska återbetalas på grund av att den har erhållits genom oegentligheter?
- Om den första frågan besvaras jakande:
- 2) Ska hänsyn endast tas till preskriptionstidens längd vid en jämförelse av preskriptionstider enligt artikel 3.3 i [förordning nr 2988/95], eller ska hänsyn också tas till nationella bestämmelser enligt vilka preskriptionstidens början, utan att ytterligare krav behöver vara uppfyllda, uppskjuts till slutet av det kalenderår då kravet (i detta fall på ränta) uppkommer?
- 3) Börjar preskriptionstiden även för räntekrav löpa från det att oegentligheten begicks eller från den dag då de kontinuerliga eller upprepade oegentligheterna upphörde, även om räntekravet avser senare perioder och därför uppkommer först senare? Vid kontinuerliga eller upprepade oegentligheter, innebär artikel 3.1 andra stycket i [förordning nr 2988/95] att preskriptionstidens början även beträffande räntekraven uppskjuts till den dag då oegentligheterna upphörde?
- 4) När börjar preskriptionstiden enligt artikel 3.1 tredje stycket andra meningen i [förordning nr 2988/95] åter löpa efter det att den har avbrutits med anledning av en ansvarig myndighets beslut genom vilket det aktuella kravet (i detta fall på ränta) principiellt fastställs?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Fråga 1

- 35 Bundesverwaltungsgericht har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida artikel 3 i förordning nr 2988/95 ska tolkas så, att preskriptionstiden enligt denna artikel är tillämplig såväl beträffande återkravet av huvudfordran, vilken avser återbetalning av en förmån som har erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget, som beträffande indrivning av ränta som inte utgår med stöd av unionsrätten utan följer enbart av en skyldighet enligt nationell rätt.

- 36 Domstolen erinrar om att det enligt artikel 1.1 i förordning nr 2988/95 "antas ... allmänna regler om enhetliga kontroller och om administrativa åtgärder och sanktioner rörande oegentligheter i förhållande till gemenskapsrätten" för att, såsom framgår av skäl 3 i denna förordning, "inom alla områden bekämpa handlingar som kan skada gemenskapernas finansiella intressen".
- 37 Unionslagstiftarens avsikt med att anta förordning nr 2988/95, och i synnerhet artikel 3.1 första stycket i denna, var att införa en allmän preskriptionsregel som är tillämplig på området. Lagstiftarens avsikt med denna preskriptionsregel var dels att fastställa en minsta preskriptionstid som är tillämplig i alla medlemsstater, dels att fastställa att det inte ska vara möjligt att återkräva belopp som har uppburits felaktigt från unionens budget, efter det att en tidsperiod om fyra år löpt ut från det att den oegentlighet som avser de omtvistade betalningarna har begåtts (dom av den 22 december 2010 i mål C-131/10, Corman, REU 2010, s. I-14199, punkt 39, av den 5 maj 2011 i de förenade målen C-201/10 och C-202/10, Ze Fu Fleischhandel m.fl., REU 2011, s. I-3545, punkt 24, och av den 21 december 2011 i mål C-465/10, Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre, REU 2011, s. I-14081, punkt 52).
- 38 När det gäller återbetalning av lagringskostnader som på ett otillbörligt sätt har uppburits av mottagaren, såsom kostnaderna i det nationella målet, påpekar domstolen att medlemsstaterna enligt artikel 8 i förordning nr 1258/1999, inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik, ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa ett verksamt skydd för unionens finansiella intressen och i synnerhet för att indriva belopp som förlorats till följd av oegentligheter eller försumlighet.
- 39 Den fyraåriga preskriptionsregeln i artikel 3.1 första stycket i förordning nr 2988/95 är – i avsaknad av sektorsspecifik lagstiftning som föreskriver annorlunda – tillämplig på sådana oegentligheter som avses i artikel 4 i nämnda förordning och som skadar unionens finansiella intressen (se dom av den 24 juni 2004 i mål C-278/02, Handlbauer, REG 2004, s. I-6171, punkt 34, och av den 29 januari 2009 i de förenade målen C-278/07-C-280/07, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb m.fl., REG 2009, s. I-457, punkt 22).
- 40 Eftersom det således varken i förordning nr 1258/1999 eller i förordning nr 1785/81 finns någon bestämmelse om preskription som är tillämplig på detta område, kan kravet på återbetalning av ersättning för lagringskostnader som erhållits på ett otillbörligt sätt – i enlighet med artikel 3.1 första stycket i förordning nr 2988/95 och i avsaknad av en åtgärd med suspensiv verkan – preskriberas efter fyra år räknat från den tidpunkt då oegentligheten begicks. Detta gäller under förutsättning att den medlemsstat i vilken oegentligheterna har begåtts inte har utnyttjat den möjlighet som ges enligt artikel 3.3 i förordning nr 2988/95 att fastställa en längre preskriptionsfrist (se domarna i de ovannämnda målen Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb m.fl., punkt 36, och Corman, punkt 48).
- 41 I artikel 4.2 i förordning nr 2988/95 föreskrivs för övrigt att indragningen av den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt, om så föreskrivs, kan ökas med ränta som kan beräknas enligt en fast räntesats.
- 42 Enligt sektorspecifik unionslagstiftning är det möjligt att påföra sådan ränta som tas ut på huvudfordran, vilken utgörs av en förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget. Detta var exempelvis fallet i kommissionens förordning (EG) nr 800/1999 av den 15 april 1999 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för systemet med exportbidrag för jordbruksprodukter (EGT L 102, s. 11) och även i kommissionens förordning (EEG) nr 1957/69 av den 30 september 1969 om kompletterande tillämpningsföreskrifter för beviljandet av exportbidrag inom sektorn för varor för vilka fast pris gäller (EGT L 250, s. 1).
- 43 När det däremot gäller ersättning för lagringskostnader som erhållits på ett otillbörligt sätt, såsom kostnaderna i det nationella målet, föreskrivs varken i förordning nr 1258/1999 eller förordning nr 1785/81 att återkrav av denna ersättning, när den erhållits på ett otillbörligt sätt, ska ske med påförande av ränta.

- 44 I artikel 8 i förordning nr 1258/1999 och artikel 32.1 i förordning nr 1290/2005 föreskrivs visserligen att ränta som utgår på belopp som indrivits med anledning av en oegentlighet eller en försumlighet ska betalas till de utbetalande organen, och av dessa bokföras som intäkter för EUGFJ respektive EGFJ den månad de tas emot. Dessa bestämmelser, som endast innehåller en bokföringsteknisk regel för sådana intäkter, innehåller såtillvida inte någon skyldighet för medlemsstaterna att påföra ränta på sådana indrivna belopp när dessa avser ersättning för lagringskostnader.
- 45 I det nationella målet uppkommer således frågan huruvida unionsrätten, i synnerhet artikel 4.2 i förordning nr 2988/95 – i avsaknad av sektorsspecifik lagstiftning som föreskriver indrivning av ränta – utgör hinder för att en medlemsstat tillämpar en skyldighet enligt dess nationella rätt om krav på indrivning av sådana räntor utöver indrivningen av den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget. Om denna fråga besvaras nekande, uppkommer frågan huruvida indrivning av en fordran i form av sådana räntor omfattas av preskriptionsfristen i artikel 3 i denna förordning eller huruvida preskriptionsfristen fortsätter att regleras av denna medlemsstats nationella rätt.
- 46 När det för det första gäller själva principen om att påföra räntor i enlighet med nationell rätt i en sådan situation där unionsrätten inte föreskriver att sådana räntor ska utgå, har det redan slagits fast att det är förenligt med unionsrätten att en medlemsstat, i samband med ett återkrav av en förmån som har erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget, med tillämpning av dess nationella rätt, kräver in ränta som, i avsaknad av bestämmelser som i sin tur föreskriver att denna ska betalas till gemenskapsfonderna, krediterades dess egen budget (se dom av den 6 maj 1982 i mål 54/81, *Fromme*, REG 1982, s. 1449, punkt 8; svensk specialutgåva, volym 6, s. 385).
- 47 Det saknas anledning att göra någon annan bedömning när dessa räntor – beträffande vilka unionsrätten inte kräver att de ska påföras – inom ramen för åtgärder som finansieras av EGFJ återförs till unionens budget. I en sådan situation, vilket är den situation som föreligger i det nationella målet, utgör unionsrätten, och i synnerhet artikel 4.2 i förordning nr 2988/95, inte något hinder för att medlemsstaterna i sin nationella rätt föreskriver att dröjsmålsränta och/eller kompensationsränta får tas ut utöver kravet på återbetalning av förmåner som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget. När det gäller åtgärder som finansieras av EGJF återförs sådana räntor till unionens budget.
- 48 När det för det andra gäller sättet och villkoren för uttag av sådan ränta i en situation, såsom den i det nationella målet, där det med tillämpning av en medlemsstats nationella rätt har uppkommit en räntefordran utöver kravet på återbetalning av en ekonomisk förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget, ska det sätt och de villkor som är tillämpliga på indrivningen av sådana räntor regleras enligt denna medlemsstats nationella rätt. Dessa räntor är nämligen accessoriska i förhållande till återkravet av medel som erhållits på ett otillbörligt sätt (se dom av den 21 maj 1976 i mål 26/74, *Roquette frères mot kommissionen*, REG 1976, s. 677, punkt 12).
- 49 När det således i detta avseende saknas en bestämmelse i en sektorsspecifik lagstiftning som är tillämplig på området, ankommer det på nämnda medlemsstat att definiera och genomföra de preskriptionsbestämmelser som är tillämpliga på en sådan räntefordran som uppkommit enligt nationell rätt och som enligt denna rätt anses utgöra en självständig fordran i förhållande till den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget. Återkravet av nämnda förmån som sådan regleras av preskriptions- och undantagsbestämmelserna i artikel 3 i förordning nr 2988/95.
- 50 Även om en förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget omfattas av preskriptionsbestämmelserna i artikel 3 i förordning nr 2988/95, framgår det emellertid varken av lydelsen i denna bestämmelse eller systematiken i förordningen att dessa bestämmelser har till syfte att reglera indrivning av räntefordringar när, vilket är fallet i det nationella målet, det under alla förhållanden inte är sektorsspecifik lagstiftning utan nationell rätt som uppställer krav på indrivning av denna räntefordran.

- 51 Med hänsyn till räntefordrans accessoriska karaktär, kan denna fordran inte drivas in om huvudfordran, det vill säga den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget, som sådan är preskriberad enligt artikel 3 i förordning nr 2988/95 eller en sektorsspecifik unionslagstiftning.
- 52 Medlemsstaterna ska enligt artikel 325 FEUF vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, som de vidtar för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot deras egna ekonomiska intressen. I avsaknad av unionslagstiftning och när det i deras nationella rätt föreskrivs att ränta ska utgå vid återkrav av förmåner av samma slag som erhållits på ett otillbörligt sätt från deras nationella budget, är medlemsstaterna därför skyldiga att på motsvarande sätt påföra ränta vid återkrav av förmåner som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget. Detta gäller särskilt när de uppburna räntebeloppen, för vilka det föreligger en indrivningsskyldighet enligt nationell rätt – i motsats till vad som var fallet i domen i det ovan nämnda målet *Fromme* – i sin helhet överförs till unionens budget.
- 53 Mot bakgrund av det ovanstående ska den första frågan besvaras på följande sätt. Artikel 3 i förordning nr 2988/95 ska tolkas så, att den preskriptionstid som gäller enligt denna artikel för återkrav av huvudfordran, vilken avser återbetalning av en förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget, inte är tillämplig på indrivning av ränta som utgår på denna fordran, när räntan inte utgår med stöd av unionsrätten utan enbart följer av en skyldighet enligt nationell rätt.

Frågorna 2–4

- 54 Frågorna 2–4 har ställts som alternativa frågor för det fall fråga 1 skulle besvaras jakande.
- 55 Med hänsyn till det svar som lämnats på fråga 1 saknas det följaktligen anledning att besvara frågorna 2–4.

Rättegångskostnader

- 56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 3 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ska tolkas så, att den preskriptionstid som gäller enligt denna artikel för återkrav av huvudfordran, vilken avser återbetalning av en förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt från unionens budget, inte är tillämplig på indrivning av ränta som utgår på denna fordran, när räntan inte utgår med stöd av unionsrätten utan enbart följer av en skyldighet enligt nationell rätt.

Underskrifter